

Pareiza bišu barošana

Vadlīnijas
sekmīgai biškopībai.

ambrosia[®]
Nordzucker bišu barība

Spēcīga barība jūsu centīgākajām bitēm

Lietojot ambrosia®, jūsu bites saņems augstākās tīrības un vislabāk sagremojamo barību. Tā kā ambrosia® ir lietošanai gatava barība uz saharozes bāzes, tā ir viegli lietojama un ilgi uzglabājama. Tai nav smaržas, kas varētu pievilināt plēsējus.

ambrosia® sīrups

- Vistuvākais dabīgajai bišu barībai
- Garantēts, ka bites to pieņems bez problēmām
- Lieliski piemērots piebarošanai ziemas sākumā un beigās

ambrosia® kandijs

- Bites var viegli sagremot tā mikroskopiskos cukura kristālus
- Lieliski piemērots piebarošanai laikā, kad netiek ievākti medus
- Vislabāk piemērots bišu mātei, kas pārojas, vairāku apkāru vai vienas apkāres mazajā stropā

Mēs labprāt atbildēsim uz jūsu jautājumiem un sniegsim informāciju par specializēto izplatītāju jūsu apkārtnē.
Nordzucker AG · Küchenstraße 9 · D-38100 Braunschweig
Tālr.: +49 531 24 11-134 · Fakss: +49 531 24 11-197

Saturs

levads	2
Bišu fizioloģiskās prasības	4
Barības alternatīvas	6
Lietošanai gatavi produkti	8
Barošanas gadījumi	12
Ikgadējais bišu cikls	16
10 nozīmīgas lietas, uzsākot ikgadējo bišu ciklu	20

Izdevējs: Nordzucker AG, Küchenstraße 9, D-38100 Braunschweig
Tālrunis: +49 531 2411-134
Fakss: +49 531 2411-397
bernd.hoyer@nordzucker.de
<http://www.nordzucker.de/geschaeftpartner/produkte/ambrosia-bienenfutter.html>

Autors: Klaus Mihaels Fille (*Klaus-Michael Fülle*) Növenthien 50, 29562 Suhlendorf
Tālrunis: +49 5820 641
Autors tur bites vairāk nekā 35 gadus. Viņš strādā Nordzucker AG par konsultantu biškopības praktiskajos jautājumos.

Mēs labprāt uzklausīsim jūsu jautājumus, ierosinājumus un komentārus.

Braunšveiga, 2014. gada janvāris.

Ievads

Ņemot vērā klimata izmaiņu un ekstensīvās lauksaimniecības ietekmi, mūsdienās vairāk nekā jebkad agrāk ir būtiski nodrošināt biškopībai drošu un daudzsološu pamatu, izmantojot vairāku paņēmienu kopumu. Balstoties uz regulāru dravu novērošanu un labu biškopības praksi, ir izvirzāmi šādi mērķi:

- nodrošināt pietiekamus barības krājumus
- stratēģijas labas veselības uzturēšanai (prioritāte: pastāvīgi kontrolēt varrozes ērces*, samazināt infekcijas riskus)
- izmantot jaunākas un ražīgākas mātes
- radīt higiēniski nevainojamas kāres
- izveidot spēcīgas ziemas kolonijas

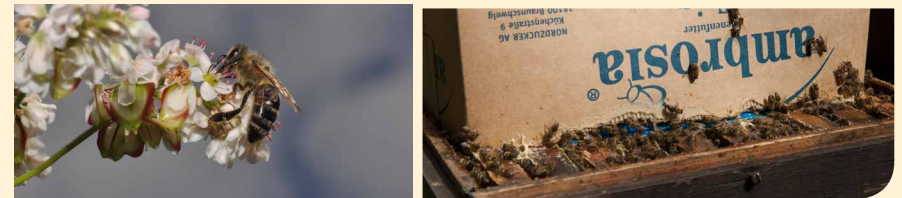
*) Varrozes ērces ir kļuvušas par nopietnu problēmu biškopjiem. Lai kļūtu par sekmīgu biškopu, ir nepieciešama uzticama un individuāla pieeja. Ar vienu apstrādi gadā nepietiek, taču 5 – 6 apstrādes bites nepacietīs. Saskaņā ar jaunākajiem atklājumiem labāko garantiju veselīgām uz ražīgām bišu saimēm sniedz 2 – 4 apstrādes vasarā un 1 apstrāde ziemā.

Turpinājumā varat iepazīties ar manu pieeju, ar kuras palīdzību tieku galā ar varrozes problēmu.

- 1) pastāvīgi atbrīvojies no tranu cirmeņiem
- 2) maija beigās vai jūnija sākumā atbrīvojies no visām aizvākotajām pēcnācēju šūnām bez bitēm
- 3) atstāt lamatu kāri ar olām un jaunākajiem cirmeņiem kolonijā, pēc 10 dienām obligāti to izņemt
- 4) veikt apstrādi pēc pārošanās novembrī
- 5) uzraudzīt apstrādes rezultātus

Nākamās bišu sezonas panākumus galvenokārt nosaka barošana. Kļūdas ir ļoti grūti izlabot.

Bišu saimei nekad nedrīkst pietrūkt barības. Ja barības ķēde tiek pārtraukta, to jau var uzskatīt par barības trūkumu neatkarīgi no krājumiem.

Barības trūkums ātri izraisa pēcnācēju aktivitātes, tīrības un putekšņu vākšanas samazināšanos ar negatīvu ietekmi uz cirmeņu kopējām un ziemas bitēm. Tā rezultātā samazinās dzīvotspēja, izturība un dzīves ilgums. Tas ietekmē arī ekonomisko situāciju.

Ja barības rezerves kolonijā tuvojas 5 kg atzīmei un ārējais barības nodrošinājums pazūd, sākas barības trūkums. Tad bites vairs nav spējīgas darboties un cieš no izsalkuma. Ja tiek izlietas pēdējās barības rezerves, 24 stundu laikā sākas bads, un 48 stundu laikā saime ir mirusi. Biškopja prioritāte ir atpazīt barības trūkumu un savlaicīgi veikt attiecīgus pasākumus. Vācijā daudz vairāk bišu koloniju aiziet bojā bada, nevis biedējošo bišu slimību dēļ.

Taču **bagātīgi barības krājumi**, kas ideālajā gadījumā ir pieskaņoti bišu īpašajām prasībām, sekmē un nodrošina dzīvīgu bišu koloniju, tādējādi radot labus apstākļus sekmīgai biškopībai.

Samazinās:

- enerģijas zudums barošanās un barības pārstrādes laikā
- stress, kas saistās ar biškopja iejaukšanos
- infekcijas risks saistībā ar parazītiem no citiem stropiem laupīšanās gadījumā, kas kopā veido labvēlīgu iedarbību uz kolonijas labklājību un sekmē medus vākšanu.

Bišu fizioloģiskās prasības

Medus, putekšņi un ūdens ir nodrošinājuši bišu izdzīvošanu vairāk nekā 30 miljonus gadu. Vides izmaiņu, biškopības iejaukšanās, slimību un kaitēkļu ietekmes, kā arī augstāku bišu prasību rezultātā vairāk nekā jebkad iepriekš ir nepieciešamas uzcītīgas rūpes un optimālas kvalitātes barība.

Veselīgām bišu kolonijām ir būtiska pareiza biškopība, kas aizsargā to veselību (galvenokārt apkarojot ērces) un sniedz tām barību (nodrošinot putekšņu un nektāra avotus, piebarojot vākšanas pārtraukumos). Salīdzinājumā, piemēram, iedzimtas problēmas ar dzīves ilgumu nav tik būtiskas.

Bites ir visai prasīgas pret barības kvalitāti. Jāizvairās no jebkādiem barības ierobežojumiem nepilnvērtīga un nepietiekama salikuma cukuru spektra formā.

Bišu barība uz cukura bāzes kā ambrosia® bišu barības produkti tiek izmantoti vairāk nekā 40 gadus kā ekonomisks medus plūsmas aizstājējs.

Bišu barībai jāatbilst šādām prasībām:

- mazs enerģijas patēriņš un ideāla sagremojamība
- maksimāla uzturvērtības izmantošana, kaitīgu sastāvdaļu neesamība
- standartizētas kvalitātes optimāls formulējums
- vienkārša izmantošana (uzglabāšana, dozēšana, lietošanas gatavība)
- bez smaržas, lai novērstu laupīšanos
- glabāšanas termiņš (ilgs uzglabāšanas termiņš, bioloģiska stabilitāte)

Barības alternatīvas

Dabiska **putekšņu** ieguve ir pēcnācēju aprūpes un veselības pamatā – ir svarīgi novietot bites vietā, kur tām būs nodrošināta laba putekšņu ieguve. Bitēm ir nepieciešama dabiska putekšņu daudzveidība, jo ne visu veidu putekšņi satur visas nepieciešamās barības sastāvdaļas. Viens putekšņu avots vienmēr rada negatīvu ietekmi uz koloniju imunitāti un dzīvotspēju. Agrāk vai vēlāk putekšņu trūkums un varroze kopā vienmēr izraisīs skarto koloniju nāvi. Putekšņu ieguvei pavasarī pēc ziemas perioda ir būtiska nozīme sekmīgā attīstībā, savukārt putekšņu ieguve vasaras beigās ir svarīga ziemas bišu ķermeņu attīstībā. Putekšņu trūkuma gadījumā vajadzētu mainīt atrašanās vietu.

Putekšņu prasības kolonijai ir 30 – 50 kg. Putekšņu kāru uzkrāšana, it sevišķi regulārajā un pārbagātajā rapšu ziedēšanas laikā, var noderēt vēlāk, lai izsargātos no putekšņu trūkuma. Putekšņu trūkuma rezultātus atkal un atkal var novērot, aplūkojot koloniju iznīkšanu medus rasas medus plūsmas laikā plašajos skujkoku mežos Centrālvasijas augšzemēs pretstatā viršu ziedēšanas laikam Ziemeļvasijā. Viršu medus plūsma bieži neizdodas, taču laba putekšņu apgāde var radīt teicami nodrošinātas, veselīgas ziemas kolonijas attīstību. Putekšņu aizstājēji (sojas putekšņi, vājpiena pulveris) nekad nav alternatīva dabā svaigi vāktiem putekšņiem. Bites fizionomija nav piemērota putekšņu aizstājēju struktūrai. Albumīns paliek bites zarnās un veido ideālu nozematozes attīstības vidi.

Papildus savām vajadzībām bitēm ir nepieciešams **ūdens**, lai sagatavotu pienu pēcnācēju barošanai, lai izšķīdinātu barību ar mazu ūdens saturu un lai atvēsinātu stropu karstās vasaras dienās. Bites ūdeni neuzglabā. Šī iemesla dēļ nepieciešams ērti pieejams, higiēniski nevainojams ūdens avots, it sevišķi pavasarī, kad bites bieži var pamest stropu mazāk kā stundu dienā. Ūdens rezervuāram vajadzētu atrasties pietiekamā attālumā no skrejas. Bites dod priekšroku nedaudz skābam ūdens pH līmenim starp 5 un 6.

Medus kā dabīga barība fizioloģiskā līmenī ir ārpus konkurences. No aprīļa līdz jūnijai beigām kolonijai dienā vajadzīgi aptuveni 500 g. Taču medus nav piemērots ziemas barībai, jo meža un viršu medū ir pārāk daudz minerālielu un šķiedrvielu, kas var izraisīt dizentēriju. Lai izvairītos no peru puves, barojot ar medu, drīkst izmantot tikai pašu vāktu medu, jo gan medus, gan putekšņi var pārnēsāt patogēnus. Dabiski, ka medus cenas rosina to izmantot citur un izvēlēties ekonomiskāku lietošanai gatavu pārtiku.

Cukurūdens ilgu laiku ir bijis klasisks bišu barošanas produkts. Lai arī to ir viegli pagatavot, cukurūdenim ir ierobežots glabāšanas termiņš. Mikroorganismu izraisītas sabojāšanās riska dēļ nepieciešama novērošana gan jau pagatavošanas, gan barošanas laikā. Cukurūdens, uz kura izveidojusies plēve, vairs nav izmantojams barošanai. Bites pārstrādā biežākus šķīdumus, piemēram, ambrosia® bišu barības sīrupu, ar daudz mazāku enerģijas patēriņu nekā cukurūdeni, jo to dziedzeriem inversijai jāpatērē mazāk spēka.

Biškopji ir gatavojuši arī kandiju no pūdercukura un medus, taču tas ir ļoti darbietilpīgs un dārgs.

Sadarbojoties ar biškopjiem un pētniekiem, 1970-tajos gados Nordzucker izstrādāja īpašus lietošanai gatavus sīrupu un kandija produktus, kas bija orientēti uz optimālo medus cukuru spektru un bāzēti uz tīrākā cukurbiešu cukura. Kopš tā laika šie produkti tiek izplatīti visā Eiropā ar zīmolu ambrosia®. Rafinēta cukura izmantošana sertificētos ražošanas procesos nodrošina izcilu izstrādājumu kvalitāti. Sastāvā nav kaitīgu vielu.

Lietošanai gatavi izstrādājumi

ambrosia® bišu barības sīrups ir šķidra, lietošanai gatava barība ar līdzsvarotu cukura veidu spektru (fruktoze, dekstroze, saharoze) uz augstākā labuma cukurbiešu cukura bāzes. Lielā fruktozes procentuālā attiecība un mazā glikozes proporcija novērš kristālu veidošanos kārēs. Augstā cukura koncentrācija padara sīrupu izturīgu pret mikrobioloģisku trūdēšanu. Cukura veidu spektra ideālā kombinācija nodrošina to, ka bites optimāli izlietos uzturvielas. Uzturvielu koncentrācija ir aptuveni 72,7 %. 1 kg (vai 1 l) ambrosia® bišu barības sīrupa ir 0,73 kg (1 kg) cukura kristālu.

ambrosia® bišu barības sīrups ir īpaši piemērots izbarošanai ziemas sākumā un beigās:

- tā sastāvs ir tuvākais dabīgajai bišu barībai,
- bites to pieņems un pārstrādās bez problēmām – inversijai jāpatērē mazāk spēka,
- saglabā bites enerģijas līdzsvaru. Pārbaudes uzrādīja enerģijas ieguvumus 15 % apjomā.
- Liela izturība pret mikrobioloģisko trūdēšanu nozīmē ilgāku uzglabāšanas laiku
- Higiēniska, laiku ietaupoša un praktiska lietošana

Lai novērstu laupīšanos, šķidrā barība jānovieto tikai stropa iekšpusē – svarīgi nenošļakstīt stropu. Kad vien iespējams, barot vajadzētu vakaros.

Plaša diapazona tvertnes nodrošina atbilstību dažādu biškopju prasībām:

- ambrosia® bišu barības sīrupu var iegādāties
- vaļējā veidā autocisternā
un šādās vienreizējās lietošanas tvertnēs:
 - 1360 un/vai 870 kg **paletes tvertnē** (IBC)
 - 160 kg **mucā**
 - 28 un/vai 16 kg* **maisos** (atkārtoti uzpildāmi)
 - 14 kg **spainī**
 - 12,5 kg **kanniņā**

Uzsūkšanas caurules 16 kg maisa tvertnei varat iegādāties pie sava specializētā mazumtirgotāja.

ambrosia® bišu barības kandijs ir pastai līdzīgs maisījums, kas veidots no mikroskopiskiem cukura kristāliem, ko aptver dažādu veidu izšķīdinātu cukuru sīrupa kārtā. Sīrups novērš kristālu pārklāšanos ar garozu un veicina vieglu barības pieņemšanu. Pateicoties mazajam ūdens saturam, ambrosia® bišu barības kandijs ideālos apstākļos* var uzglabāt 24 mēnešus.

Produktu var iegādāties šādos iepakojumos

- 15 kg **kastē** ar plēvi iekšpusē
- 2,5 kg **dozētā iepakojumā** (kastē 5 plēves paciņas)

Lietošanas praktiskuma dēļ īpaši iesakām dozētos iepakojumus.

Kandija izbarošana ir ārkārtīgi vienkārša: 15 kg iepakojumu izņem no kartona kastes kopā ar foliju un izklāj uz apkārēm ar atvērtu daļu uz leju vai arī sadala pēc vajadzības. Folija aizsargā kandijs no izžušanas.

Izmantojot 2,5 kg iepakojumu, garajā malā iegriež aptuveni 2 cm platu atveri. Tas atļauj 7 dienu garumā ik dienas izņemt 400 g.

*) **Glabāt** vajadzētu sausā un vēsā vietā 10 – 17°C temperatūrā. Jāizvairās no straujām temperatūras svārstībām.

Šādi laika periodi norāda **glabāšanas ilgumu** (BBD):

Bišu barības sīrups oriģinālajā iepakojumā:	18 mēneši
Bišu barības sīrups, vaļējs:	12 mēneši
Bišu barības kandijs:	24 mēneši

Šo derīguma termiņu priekšnoteikums ir nesabojāts iepakojums. Atvērti iepakojumi jāizlieto nekavējoties.

Barošanas gadījumi

Uzturēšanas barošana

Pavasara saulē paaugstinātā temperatūra un putekšņu padeve ir bišu kolonijas ātras augšanas dzinējs un impulss. Barībai jābūt tikpat daudz kā bagātīgā ziemas barošanā. Parasti agrā pavasarī daba ne vienmēr sniedz pietiekamu nektāra plūsmu. Ja nav pieejama barības pārpilnība, kā piesardzības pasākumu vajadzētu veikt piebarošanu ar ambrosia® bišu barības sīrupu.

Ārkārtas barošana

Šāda vajadzība var parādīties jebkurā gada laikā, un barošana jāveic nekavējoties. Kā tūlītēju pasākumu nepieciešams sasildīt 0,5 l ambrosia® bišu barības sīrupu līdz ķermeņa temperatūrai un sadalīt dažādās kāres vietās. 2 stundu laikā bites atsāks kustēties. Ārkārtas situācija vienmēr izraisa aizkavēšanos attīstībā, tādēļ nevar tikt izslēgti ekonomiski zaudējumi. Ziemā nepieciešams izņemt tukšās kāres tuvu ziemas kamolam un aizvietot tās ar sasildītām barības kārēm. Ja tādas nav pieejamas, nepieciešams veikt barošanu ar sasildītu ambrosia® bišu barības sīrupu, izmantojot barības kabatas. Ir svarīgi sasniegt vismaz 5 kg barības krājumu (trīs pilnas kāres). Agrā pavasarī, labos laikapstākļos ir būtiski veikt papildu barošanu.

Vasarā, lieliskas plūsmas apstākļos ārkārtas barošanu var veikt tikai ar medus šķīdumu vai kārēm, lai izslēgtu vēlāku medus viltošanu.

Barošana vākšanas pārtraukumā

Šajā gadījumā kāres no kolonijām ar labiem krājumiem vai iknedēļas piebarošana ar ambrosia® bišu barības kandiju 2,5 kg iepakojumos palīdzēs tikt pāri kritiskajai fāzei, kamēr atsāksies medus plūsma.

Mazo koloniju barošana

Mazās kolonijas ir nākamās sezonas garantija un rezerve. Piemēram, izveidojiet 5 – 7 kāru stropus, kas ir labi apgādāti ar barības un putekšņu krājumiem, rapšu ziedēšanas laikā. Nektāra plūsmas laikā mazo koloniju nav nepieciešams barot, pretējā gadījumā būtu nepieciešams to apgādāt ar dozētu ambrosia® bišu barības kandiju iepakojumu katras 8 – 10

dienas. Tas ietaupa darbu, un jaunās kolonijas ātri attīstās, pateicoties pastāvīgajai pārtikas apgādei. Ar attiecīgu aprūpi un papildināšanu ar jaunām kārēm līdz jūlija beigām mazās kolonijas būs aizņēmušas divus stropus ar 20 kārēm.

Rudens barošanu vajadzētu uzsākt jau jūlija beigās, izmantojot ambrosia® bišu barības kandiju. Tikai labi apgādātas mazās kolonijas ar piemērotu bišu māti nākamajā gadā varēs sasniegt savu pilno potenciālu.

Pārošanās

3 – 6 nedēļas pirms pārošanās uzsākšanas tiek sagatavotas cirmieņu kopēju kolonijas. Cirmieņu kopēju kolonijām ir ārkārtīgi svarīgi labi putekšņu un barības krājumi. Optimāla cirmieņu kopēju apgāde ar barību ir viens no galvenajiem labas māšu kanniņu pieņemšanas un māšu cirmieņu aprūpes priekšnoteikumiem.

Ziemas barības krājumu izbarošana – 3 varianti

Atkarībā no biškopja darbības un prasībām tiek piedāvāti šādi varianti:

1. variants: ar ambrosia® bišu barības kandiju

Tiek izmantots ambrosia® bišu barības kandija 15 kg iepakojums. Noņemiet ārējā iepakojuma pārklāju kopā ar foliju un novietojiet to otrādi tā, lai atklātā virsma atrastos uz apkāres tieši virs bišu ligzdas. Pārklājiet ar tukšu iepakojumu un nosedziet. Pēc 10 – 14 dienām, kad kandijs būs patērēts, pievienojiet vēl pusi iepakojuma. Kopā ar 3 kg medus krājumiem no vasaras kolonijas būs saņemušas pietiekamu barības daudzumu un ap 20. augustu būs sagatavojušās ziemai. Vēlāku papildu barošanu vajadzētu veikt tikai ar ambrosia® bišu barības sīrupu, rūpējoties par ziemas bitēm. Galvenā šī varianta priekšrocība ir ilga, pastāvīga pārtikas plūsma un darba ekonomija.

Rezultāts ir optimāli aprūpētas, neapgrūtinātas un labi attīstītas ziemas bites.

2. variants: ar ambrosia® bišu barības kandiju un sīrupu

Sākumā tiek izbarots viss iepakojums, kā minēts iepriekš; barošana ar kandiju ziemas bišu kolonijas kvalitātei fizioloģiski ir labāka nekā barošana ar sīrupu. No augusta beigām līdz septembra sākumam pārējo trūkstozo apjomu aizpilda ar 8 – 10 litriem ambrosia® bišu barības sīrupa.

3. variants: ar ambrosia® bišu barības sīrupu

Kolonijas, kas izmantotas vasaras beigu un rudens sākuma medus plūsmai, nepieciešams barot ar cukura sīrupu. Sīrupa priekšrocības ir tā labvēlīgajā sastāvā un mazajā enerģijas patēriņā barības pielāgošanai, vasaras beigās/rudens sākumā barojot sasprindzinātās, ļoti noslogotās ziemas bites, kam nepieciešama īpaši saudzīga aprūpe.

Ziemas beigu barošana notiek laika periodā no 20. septembra līdz oktobra vidum. 17 litri sīrupa palīdzēs bitēm viegli sagaidīt nākamā pavasara agro medus plūsmu. Pārbaudes ar cukurūdeni (3:2) un ambrosia® bišu barības sīrupu norādīja, ka kolonijas, kas barotas ar ambrosia® bišu barības sīrupu, varēja pabeigt ziemas barības savākšanu, apstrādi un aizvākošanu 3 – 6 dienas agrāk.

Pārskats: leteikumi bišu barības veidu izmantošanai.

lemesls	ambrosia® bišu barības sīrups	ambrosia® bišu barības kandijs
Vākšanas pārtraukuma aizpilde	---	√√
Ziemas barošana (sākuma) (beigu)	√	√√
	√√	---
Mazo koloniju barošana	√	√√
Māšu pārošanās	---	√√
Ārkārtas barošana	√√	---

Bišu gada cikls – mēnešu pārskats

Marts

Galvenais faktors ātrā augšupejošā bišu koloniju attīstībā ir ilgdzīvotāju ziemas bišu izdzīvošana iespējami lielākā skaitā. Bagātīgi barības krājumi, izmantojot labi izplānotu ziemas barošanu, augstas kvalitātes un bagātīgus putekšņu krājumus, kāpjoša dienas temperatūra un higiēniski nevainojamas kāru konstrukcijas ar pietiekamu tukšo šūnu skaitu vairošanās vajadzībām ir labākie apstākļi optimālai attīstībai. Barības trūkuma gadījumā palīdz barības kāres vai piebarošana ar ambrosia® bišu barības sīrupu, kas bitēm neprasa daudz darba. Pavasarī bišu kolonija, izmantojot jebkādu līdzekļu, sasniegs harmonisku un optimālu augšupejošu izaugsmi. Šajā gada laikā nepieciešams izvairīties no bišu traucēšanas, jo katra iejaukšanās attīstību palēnina par vienu dienu.

Aprīlis

Šajā laikā barības krājumi samazinās īpaši strauji. Diemžēl to nav tik viegli saskatīt no ārpusēs, jo pieaugošais pēcnācēju svars līdzsvaro barības samazinājumu. Šī iemesla dēļ līdz augļkoku ziedēšanas laikam regulāra apskate ir obligāta, lai varētu savlaicīgi neitralizēt jebkādu radušos iztrūkumus. Tāpat ir būtiski uzsākt varrozes ērcu skaita samazināšanu, kamēr tranu pēcnācēji ir izņemti.

Maijs

Ja biškopis ir darījis visu pareizi, bites parādīs, kādus panākumus tās var gūt, ja par tām labi rūpējas. Jākoncentrējas uz periodiskās spietošanas kontrolēšanu. Tagad pienācis laiks veidot jaunās kolonijas nākamajai sezonai, lai nodrošinātu potenciāli veselīgus un spēcīgus aizvietotājus. Tranu pēcnācēju izņemšanu vajadzētu turpināt pastāvīgi, lai kavētu varrozes ērcu vairošanos. Vienreizēja un pilnīga aizvākoto pēcnācēju izņemšana (bez bitēm) jaunu koloniju veidošanai garantē veselīgas bišu paaudzes ar samazinātu skaitu parazītu, kas pašas spēj izveidot ilgdzīvojošas ziemas kolonijas.

Jūnijs

Pēdējā medus vākumā no agrās nektāra plūsmas vajadzētu kolonijā atstāt lielas barības rezerves, lai izvairītos no trūkuma nektāra plūsmas pārtraukumu gadījumos. Ja plūsmā ir pārtraukums, ar iknedēļas barību, vēlākais 4 – 5 dienas pēc pārtraukuma, vajadzētu izbarot 2,5 kg dozēto ambrosia® bišu barības kandija iepakojumu, lai palīdzētu bitēm pārvarēt pārtraukumu. Lai izvairītos no medus viltošanas, nedrīkst pieļaut nekādu medus piesārņojumu.

Jūlijs

Bišu gada maksimums ir pagājis, un kolonijas lēnām sāk gatavoties ziemai. Vēl joprojām ir daudz bišu, taču medus plūsma arvien samazinās. Pēc pēdējās medus iegūšanas mēneša vidū nekavējoties sāciet barošanu ar ambrosia® bišu barības kandiju (šajā gadījumā mēs iesakām 15 kg iepakojumu), lai nodrošinātu to, ka bites turpina rūpēties par pēcnācējiem un lai izslēgtu laupīšanās draudus. Barības savākšana aizņems apmēram 14 dienas.

Kandijš nodarbinās bites un novērsīs to domas no šobrīd vairs nevajadzīgo vasaras bišu izraidīšanas. Tā kā tās pārstrādā kandiju un ir motivētas vākt putekšņus un ūdeni, tās tikai palīdz saglabāt kolonijas veselību un pieskatīt ziemas bites, kas ir tik svarīgas kolonijas nākotnei. Tas sekmēs attīstību pavasarī. Medus vākšanas noslēgumā vajadzētu veikt invāziju pārbaudes un pielietot nepieciešamo apstrādi pret varrozi.

Augusts

Pastāvīgā tranu pēcnācēju izņemšana atmaksājas. Biškopim, kas iepriekš no kolonijas izņēmis visus aizvāktos pēcnācējus, klājas vēl labāk. Varrozes ērcu invāziju ir maz, un bites ir veselīgākas un enerģiskākas. Tikai veselīgas un nenoslogotas cirmeņu kopējas var izaudzināt ziemas bites ar labi veidotiem ķermeņiem.

Turpinās kolonijas izmēra samazināšanās līdz optimālajam ziemas izmēram. Vajadzētu apvienot vājākās kolonijas.

Septembris

Ja pārtikas krājumu vēl joprojām ir mazāk par 20 kg (gadījumā, ja pārziemošana notiek divos stropos), to var nodrošināt, piebarojot ar ambrosia® bišu barības sīrupu. Gadījumā, ja pārziemošana notiek vienā stropā, nepieciešams izbarot 1 l sīrupa uz katru normāla izmēra kāri. Sākot no mēneša beigām, kā arī oktobrī izšķīļas pēdējās ziemas bites. Tām jāspēj piekļūt svaigiem putekšņiem, lai nodrošinātu sevi ar nepieciešamo tauku/proteīnu daudzumu. Ziemas bitēm nevajadzētu rūpēties par pēcnācējiem, jo tas būtiski samazina to dzīves ilgumu. Kolonijas, kas turpina vairoties, reti pārdzīvo periodu starp ziemas guļu un augļkoku ziedēšanas sākumu. Šī iemesla dēļ ziemas pēcnācējiem vajadzētu ieturēt ilgāku pārtraukumu no oktobra vidus līdz janvāra beigām. Turklāt tas samazina varrozes ērcu invāzijas.

Rūpīgas varrozes ērcu invāziju pārbaudes ir pastāvīgs un būtisks uzdevums. Bez neitralizācijas pasākumiem ērcu skaits trīs nedēļu laikā dubultojas.

Varrozes ērcu apstrāde jāveic ātri un pastāvīgi, divas vai trīs reizes gadā; tikai tad bojā aizies pietiekami liels ērcu skaits, lai bišu kolonijas varētu turpināt izdzīvot. Mēs neiesakām veikt tikai vienu apstrādi, rezultātā varroze un vīrusi kolonijām radīs zaudējumus kvalitātē un kvantitātē. Saistībā ar lielo spriedzi bišu kolonijām mēs stingri iesakām neveikt vairāk kā 3 varrozes apstrādes. Tāpat vienmēr jāpievērš īpaša uzmanība pareizajai devai, lietojot medikamentus pēc pēdējās medus ievākšanas.

Būtiskākos apstākļus enerģiskām un spēcīgām bišu kolonijām, kā arī sekmīgām medus ražām nodrošina bagātīgi barības krājumi vākšanas pārtraukumos un ziemas barošana. Grūtību periodi apdraud bišu kolonijas un medus ražu. ambrosia® izstrādājumu daudzveidība sniedz biškopjiem palīdzīgu roku ar veiksmīgām, lietotājdraudzīgām un ekonomiskām bišu barības alternatīvām, kas ļauj vairāk laika veltīt būtiskākām biškopības lietām.

Plašas zināšanas par saistību starp bišu kolonijām un ārējo faktoru ietekmi kļūst aizvien nozīmīgākas. Šī rokasgrāmata ir paredzēta, lai dotu savu ieguldījumu šajā jautājumā.

10 nozīmīgas lietas, uzsākot ikgadējo bišu ciklu

1. Sākot ar nektāra plūsmas beigām 20. jūlijā, vairošanās jānotur augstā līmenī, izmantojot pielāgotu uzturēšanas piebarošanu (labākajā gadījumā – ar ambrosia® bišu barības kandiju).
2. Jānotiek rūpīgām varrozes invāziju pārbaudēm un ērču populācijas samazināšanai. Pārbaucē laikā pievērsiet vērību iespējamām atkārtotām invāzijām.
3. Bišu koloniju "vecajām tantēm" pēc darba vajadzētu veikt barības sagatavošanu.
4. Cirmeņiem jāpeldas barībā.
5. Sākot ar septembri, pēcnācēju ligzdas paplašināšanu nav iespējams veikt ar piebarošanu.
6. Ziemas bitēm jāspēj izlidot, lai izveidotu nepieciešamo tauku-proteīna ķermeni.
7. Ziemas bites sāk novēcot brīdī, kad tām jāveic pēcnācēju aprūpe vai cita veida darbs ar dziedzējiem, piemēram, barības sagatavošana.
8. Ziemas bišu novecošanu vajadzētu aizkavēt, radot ilgāko iespējamo šķilšanās pārtraukumu.
9. Sākot ar augusta vidu, barojiet tikai ar ambrosia® bišu barības sīrupu, kas savas inversijas un sastāva dēļ ir optimāli piemērots bitēm un noslogo tās tikai pavisam nelielā daudzumā.
10. Līdz augusta beigām spēcīgas un veselīgas bišu kolonijas barības uzkrājumiem nevajadzētu būt mazākiem par 20 kg ziemas barības.

ambrosia® Bišu barības sīrups

Kanniņa

Nr. 17001072 12,5 kg

Plastmasas spainis

Nr. 31407 14 kg

Maiss

Nr. 31414 16 kg
Nr. 31409 28 kg

Muca

Nr. 31415 160 kg

Paletes tvertne

Nr. 17001384 870 kg
Nr. 17001005 1360 kg

Valēja/autocisterna

Nr. 31410

ambrosia® Bišu barības kandijs

Kaste

Nr. 37237 15 kg

Dozēts iepakojums

Nr. 37298 5 x 2,5 kg

ambrosia® pulveris

Maiss

Nr. 4799 10 kg

